

A – MỞ ĐẦU**I – MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG****1. Kiến thức**

HS biết :

- Khái niệm hidrocacbon no, ankan và xicloankan.
- Khái niệm đồng đẳng, đồng phân, danh pháp của ankan và xicloankan.
- Phương pháp điều chế, ứng dụng của ankan và xicloankan.

HS hiểu :

- Đặc điểm cấu trúc phân tử hidrocacbon no.
- Nguyên nhân tính tương đối trơ về mặt hoá học của các hidrocacbon no là do trong các phân tử hidrocacbon no chỉ có các liên kết σ bền.
- Cơ chế phản ứng thế halogen vào phân tử ankan.

2. Kỹ năng

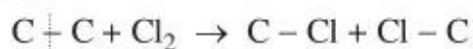
HS vận dụng :

- Viết pthh thể hiện tính chất hoá học của ankan và xicloankan.
- Gọi tên một số ankan, xicloankan làm cơ sở cho việc gọi tên các hidrocacbon và dẫn xuất hidrocacbon sau này.
- HS có phương pháp nghiên cứu chất hữu cơ trong một dãy đồng đẳng làm cơ sở cho phương pháp nghiên cứu các dãy đồng đẳng sau này.
- Rèn luyện khả năng suy luận, khái quát hoá trong học tập.

II – MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN LƯU Ý**1. Nội dung**

Đây là chương đầu tiên nghiên cứu về loại hợp chất hữu cơ cụ thể, GV cần hình thành cho HS phương pháp học tập và nghiên cứu dạng bài này. Nếu như ở cấp Trung học Cơ sở, HS được nghiên cứu một chất cụ thể trong dãy đồng đẳng thì ở cấp Trung học Phổ thông, HS nghiên cứu đầy đủ cả dãy đồng đẳng vì vậy khi lấy thí dụ cho các pthh GV nên đa dạng hoá các chất trong dãy đồng

đẳng. Tuy nhiên, cần phải chú ý xem xét cụ thể trước khi lấy thí dụ tránh việc quy nạp và suy diễn sai. Chẳng hạn việc thay thế hết các nguyên tử hydro trong hidrocarbon no chỉ thực hiện đối với metan, etan và propan mà thôi. Đối với các đồng đẳng khác cao hơn, khi định thế hết hydro sẽ xảy ra phản ứng phân cắt liên kết C – C theo kiểu :

Chú ý trạng thái các chất tham gia phản ứng, nhất là phản ứng với brom :

– Nước brom là dung dịch brom trong nước, khi tham gia phản ứng với hidrocarbon không no ngoài phản ứng cộng còn có phản ứng oxi hoá. Dung dịch brom không chỉ là dung dịch brom trong nước mà còn có thể là dung dịch brom trong dung môi hữu cơ (như CCl_4).

– Halogen tan được trong dung môi hữu cơ như benzen, hidrocarbon no. Vì vậy mặc dù không có phản ứng cộng của halogen với hidrocarbon no nhưng halogen vẫn nhạt màu do hiện tượng hoà tan trong hidrocarbon no.

2. Phương pháp

– GV nên hướng dẫn HS phân tích đặc điểm cấu tạo của hidrocarbon no, kết hợp với những kiến thức đã được học ở chương trước, từ đó suy đoán tính chất hoá học của hidrocarbon no.

– GV cần tích cực làm thí nghiệm và sử dụng đồ dùng dạy học như tranh vẽ, mô hình,... để giảng dạy.